

A 1633/presidiet

Behandlas i:
Presidiet

Bilaga/or:
Medlemsförslag

J.nr. 14-00281-8

Presidiets betänkande över

Medlemsförslag om initiativ till att gå vidare med tanken på en Nordisk Förbundsstat

1. Presidiets förslag

Presidiet foreslår,

at Nordisk Råd ikke foretager sig yderligere i anledning af Medlemsförslag om initiativ till att gå vidare med tanken på en Nordisk Förbundsstat

2. Bakgrund

Forslaget om en at oprette en Nordisk Forbundsstat blev senest fremsat af Gunnar Wetterberg i 2010. Hans ideer gav anledning til livlig debat på Nordisk Råds session og ved flere politiske møder gennem året.

I Præsidiets blev ideen om en Nordisk Forbundsstat drøftet på møder den 26. januar samt den 31. marts 2011. Præsidiets besluttede på den baggrund, at Johan Strang, forsker ved Centrum for Norden-studier (CENS) ved Helsingfors universitet, skulle udarbejde en rapport "Så vill vi utveckla det nordiska samarbetet". Rapporten skulle præsenteres i sammenhæng med Nordisk Råds jubilæum 2012.

Præsidiets fremhævede vigtigheden af, at Foreningerne Nordens Forbund (FNF) skulle deltage og en referencegruppe, der blev udgjort af flere aktører, herunder erhvervslivet og frivillige organisationer. Endvidere ønskede Præsidiets, at der skulle være en folkelig høring af rapporten.

Jubilæumsbogen "Nordiske Gemenskaper" blev indgående behandlet og debatteret på Nordisk Råds session i 2012, og derefter i Nordisk Råds udvalg og partigrupper.

Præsidiets nåede frem til beslutningen om at oprette et forsvarsgemskab i form af en rundbordskonference og at opfordre til fælles parlamentariske debatter i de nordiske lande.

Samtidigt blev det tilføjet, at det nordiske samarbejde burde udvikle en pro-aktiv EU-linje og styrke politiseringen af arbejdet, herunder i parti-grupperne.

Nordiska rådet

3. Remissbehandling

Medlemsforslaget blev præsenteret og debatteret under Nordisk Råds session tirsdag den 28. oktober 2014. Forslagsstillerne fra Åland og fra Den Venstresocialistiske Grønne Gruppe tog ordet og støttede op om ideerne. Tilsvarende forslag om udvikling af en nordisk forbundsstat har tidligere været debatteret i 2010, 2011 og 2012. På Præsidiets møde i januar 2015 blev forslaget om at gå videre med en Nordisk Forbundsstat nedstemt. Forslagsstillerne fik da til opgave at udarbejde et revideret forslag, der tog hensyn til Præsidiets holdning. Det indkomne reviderede forslag var dog ikke tilstrækkeligt ændret til at Præsidiets kan bifalde det.

A 1633/presidiet

Behandlas i:
Præsidiets

Bilaga/or:
Medlemsförslag

J.nr. 14-00281-8

4. Præsidiets synpunkter

Præsidiets finder ikke anledning til igen at løfte frem et forslag om en Nordisk Forbundsstat. Baggrunden er, at lignende forslag har været grundigt drøftet igennem 2010, 2011 og 2012, hvor Gunnar Wetterberg og Johan Strang var forslagsstillere til henholdsvis en Nordisk Forbundsstat og styrket nordisk samarbejde gennem oprettelse af "Nordiska gemenskaper". Særligt tilblivelsen og mandatet til udarbejdelsen af "Nordiska gemenskaper" minder i høj grad om rekommandationen i dette medlemsforslag, da forslagene blev til i samarbejde med en referencegruppe.

Både Gunnar Wetterbergs og Johan Strangs forslag medførte gode politiske debatter i Nordisk Råds udvalg og partigrupper. Det viste sig dog, at der ikke var tilstrækkelig opbakning blandt Nordisk Råds parlamentarikere til at gå videre med forslagene i den oprindelige form. Præsidiets tog dog initiativ til "Rundbordskonferencer om forsvarspolitik", hvorved nordisk forsvarspolitik blev tilføjet en parlamentarisk dimension. Ligeledes har flere udvalg taget lignende initiativer, hvor transport og konsumentpolitik har været på dagsordenen.

Præsidiets bakker op om at styrke den nordiske samhørighed gennem en dybere og bredere regionalt samarbejde indenfor rammen af Helsingfors-aftalen. Præsidiets stiller sig således positivt til fortsat at være opmærksom på muligheden for et tættere samarbejde i Norden indenfor konkrete områder, men ikke i forslagens nuværende form.

5. Konklusion

Præsidiets foreslår,

at Nordisk Råd ikke foretager sig yderligere i anledning af Medlemsförslag om initiativ till att gå vidare med tanken på en Nordisk Förbundsstat

Reykjavik, 23. juni 2015

Arto Pirttilahti (cent)

Bertel Haarder (V)

Carl Hargelund (sv)

Guðbjartur Hannesson (A)

Hans Wallmark (M)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Marit Nybakk (A)

Michael Tetzschner (H)

Phia Andersson (S)

Wille Rydman (saml)

Der blev fremsat følgende reservationstekst:

Det finns på många områden stora perspektiv och mervärde i en starkare union i Norden tex. i fråga om:

Gemensam arbets- och studiemarknad: För enskilda medborgare kommer Norden utan gränser att ge långt större rättigheter och möjligheter i fråga om arbete och studier.

Miljö- och klimat: En nordisk förbundsstat kan gå i bräschen för utvecklingen av ett bärkraftigt samhälle som kan hantera miljö- och klimatutmaningar.

Ekonomiska inbesparingar: Det kan sparas betydande resurser på att reducera «dubbelarbete» eftersom gemensamma anskaffningar och investeringar kan medföra tydliga rationaliseringsvinster.

Näringsliv och forskning: Med mer gemensamma regelverk och färre gränshinder kommer näringslivet i en nordisk förbundsstat att ha bättre villkor. En samordnad forskningspolitik kommer att stärka Norden som föregångsregion inom forskning och innovation.

Kulturell mångfald: Ett Norden utan gränser kommer att stärka kulturlivet och det gemensamma kulturutbytet mellan folken och kulturmiljöerna.

Internationellt inflytande: Ett nordiskt förbund kommer att utgöra världens 10:e största ekonomi som sträcker sig från Thule i väst till Karelen i öst. Norden kan vara en aktör som får stort inflytande i världen och med vilken många kommer att vilja söka allianser och samarbete med.

Vi vidhåller att det vore intressant om ett mer konkret förslag utarbetades gällande hur en Nordisk förbundsstat/statsförbund och olika former av fördjupat regionalt samarbete skulle kunna fungera i praktiken t.ex i relation till de nordiska parlamenten. Ett sådant förslag kunde sedan ligga till grund för en faktisk politisk debatt inte bara i det Nordiska rådet utan även i de nationella parlamenten. Vi anser att en debatt som baserar sig på tydliga förslag kunde bana väg för en utveckling av de konstitutionella frågorna i Norden. Vår övertygelse är också att en sådan framtidsorienterad debatt skulle vitalisera den politiska debatten i hela Norden.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Christian Beijar (S) och Anders Eriksson (ÅF) till skillnad från presidiet att:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att tillsätta en expertgrupp från exempelvis nordiska universitetsmiljön till att göra nödvändiga utredningar och som kunde utarbeta förslag på olika modeller till hur en Nordisk Förbundsstat/statsförbund och olika former av fördjupat regionalt samarbete konstitutionellt kunde se ut och hur det kunde samverka med parlamenten
- att det Nordiska ministerrådet tillställer Nordiska rådet ovan nämnda konkreta förslag i en rapport
- att de nordiska samarbetsministrarna koordinerar processen
- att Nordiska rådet utser en kommitté bestående av medlemmar av det Nordiska rådet som följer processen

Nordiska rådet

A 1633/presidiet

Behandlas i:
Presidiet

Bilaga/or:
Medlemsförslag

J.nr. 14-00281-8